lh=k|sf=b=g=# $*÷@)&#÷)&$
lh=x=b=g=# @÷@)&$÷)&%

hgIgu/fgL

;fKtflxs

व्यवसायीक पत्रकारीता लोकतन्त्रको आधार,
सम्वृद्ध र विकासको साझेदार

Jananigrani Weekly

वर्ष ९, अंक १९ कार्तिक २ गते आइतबार २०८२, 19 October Sunday 2025 नेपाल सम्वत ११४५, पृष्ठ ६ मूल्य रु. ८।-

अन्तराष्ट्रिय बागलुङ समाज कप भलिबलको उपाधि गलकोटलाई

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

'अन्तराष्ट्रिय बागलुङ समाज कप' पालिकास्तरीय पुरुष भलिबल प्रतियोगिताको उपाधिको गलकोट नगरपालिकाले जितेको छ ।

शनिबार भएको फाइनल खेलमा निसीखोला गाउँपालिकालाई २-३ को प्रतिस्पर्धात्मक सेटमा पराजित गर्दै गलकोटले उपाधि चुमेको हो ।

गल्कोटले पहिलो सेट २७-२५, तेस्रो सेट २५-२० र अन्तिम तथा पाचौ सेट २४-२२ ले जित्यो । निसीखोलाले दोस्रो सेट १५-२५ र चौथो सेट २६-२४ ले जितेको थियो ।

विजेता गलकोटले नगद रु. २ लाख रुपियाँसहित ट्रफि, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्योभने उपविजेता निसीखोलाले नगद रु. १ लाख रुपियाँसहित ट्रफि, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्यो ।

यस्तै प्रतियोगितामा काठेखोला गाउँपालिका तेस्रो भएको छ । शनिबार नै तेस्रो स्थानको लागि भएको खेलमा काठेखोलाले ढोरपाटन नगरपालिकालाई ३-१ को सेटमा पराजित गर्यो । पहिलो सेट १९-२५ ले गुमाएको काठेखोलाले दोस्रो सेट २५-१३, तेस्रो सेट २५-२१ र चौथो सेट २५-२० ले जित्यो ।

तेस्रो भएको काठेखोलाले नगद ५० हजार रुपियाँसहित ट्रफि, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्योभने चौथो भएको ढोरपाटनले २५ हजार रुपियाँसहित ट्रफि, मेडल र प्रमाणपत्र गरेको छ ।

यस्तै विधागत पुरस्कार तर्फपनि गलकोटले बाजी मारेको छ । प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडी गलकोट नगरपालिकाका सुर्य विक घोषित हुनुभएको छ । उहाँले नगद रु. १० हजार रुपियाँ प्राप्त गर्नुभयो ।

यस्तै गलकोट नगरपालिकाका दिप्सन शाहि उत्कृष्ट ब्लकर, रेशम विक उत्कृष्ट सेटर र कृष्ण शेरचन उत्कृष्ट प्रशिक्षक, निसीखोला गाउँपालिकाका राजकुमार प्रतेल उत्कृष्ट सर्भर,

.... बाँकी ५ पेजमा

बालबालिकालाई स्वर्णविन्दु प्राशन थोपा खुवाइयो

खिम बहादुर कार्की
बागलुङ

बागलुङमा बालबालिकाको लागि 'स्वर्णविन्दु प्राशन' अभियान संचालन गरिएको छ ।

धौलागिरी आयुर्वेद अस्पताल बागलुङले बुधबारदेखि स्वर्णविन्दु प्राशन थोपा खुवाउने अभियान सुरु गरेको हो । बालबालिकामा रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता वृद्धि गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रियस्तरमा सुरु भएको 'स्वर्णविन्दु प्राशन' अभियान बुधबारदेखि बागलुङमा संचालन गरिएको धौलागिरी आयुर्वेद अस्पताल बागलुङका प्रमुख डा. शरद पन्थीले बताउनुभयो ।

अभियान अन्तर्गत १ वर्ष पुरा भएका बालबालिकादेखि ५ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकालाई यो थोपा खुवाइएको हो ।

प्रमुख डा. पन्थीले स्वर्ण भष्मलाई घ्यू र महमा मिसाएर बनाइएको थोपा नै स्वर्णविन्दु प्राशन भएको बताउनुभयो । उहाँले 'स्वर्णविन्दु प्राशन' करिब पाँच हजार वर्ष पुरानो आयुर्वेदिक ग्रन्थ 'काश्यप संहिता' मा वर्णन गरिएको

.... बाँकी ५ पेजमा

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, गण्डकी प्रदेश पोखराको अनुरोध

हराएका/चोरी भएका जिन्सी सामान फिर्ता गर्ने सम्बन्धी अत्यन्त जरुरी सूचना !

यही मिति २०८२ भाद्र २३ र २४ गते आन्दोलनका क्रममा मुख्मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय,प्रदेशका विभिन्न मन्त्रालयहरु, निकायहरु, अन्य सरकारी कार्यालयहरु तथा निवासबाट हराएका/चोरी भएका कम्प्युटर,ल्यापटप,फर्निचर, सवारी साधन तथा अन्य जिन्सी सामानहरु कसैले बिक्री गरेको वा प्राप्त गरेको भए सम्बन्धित कार्यालय तथा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा यथाशीघ्र इमान्दारिताका साथ बुझाइदिनुहुन सूचित गरिन्छ। अथवा फोन ९८५६०८०७२१ मा सम्पर्क गरी सामान फिर्ता गरिदिनुहनु सूचित गरिन्छ । तपाईको नाम र पहिचान गोप्य राखिनेछ। यदि प्राप्त सामान बुझाउन अटेर गरेमा विभिन्न सञ्चार माध्यम, सामाजिक सञ्जाल, सिसिटिभि फुटेजमा प्राप्त, चोरी तथा लुटपाटका भिडियोहरु र अन्य प्रमाणहरुका आधारमा आवश्यक अनुसन्धान गरी प्रचलित कानुन बमोजिम सजाय तथा कारबाही गर्ने आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइने बेहोरा पनि सूचित गरिन्छ।

अनुरोधक
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा नेपाल

दीपावली सतर्कतापूर्वक मनाऔं

bLkfjnLsf] ;dodf
d}gaQL, lbof] tyf ljB'tLo aQL kbf{u ubf{cfuhgL xg ;S5,
To;af6 aRgM
– lbof] d}gaQL afNbf cfufh]l6Kg] ;fdfg glhs g/fvf}+
– afnaflnsfn] e6\g]u/L lbof] d}gaQL nufotsf kl|jngzLn kbfy{g/fvf}+
– kbf{jf eNbfn 9f]sfsf] glhs} tyf sf7sf kmlg{r/dfly lbof] tyf d}gaQL gafnf}+
– d}gaQL, lbof]afln;sl5 glge];Dd lgu/fgL u/f}+
– w/}]ljB'tLo pks/0f kbf]usf sf/0f ljB't ;6 e0{cfuf]nfUg ;Sg]xbf sd kbf]u u/f}+
– PS;6]];g Knusf] lfdtfcg';f/ dfq aQLsf]kbf]u u/f}+
– k6fsf tyf cGo kl|jngzLn a:t'sf]kbf]u gu/f}+
cfuhgLaf6 arf}/ arfcf}+

gkfn ;/sf/
lj1fkg af]{

ux]kL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8åf/f ;+flnt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf

;DkfbsM chg{ sfsL{
;+yfks ;DkfbsM gjLg lzlz/ lj:s:
cltly ;DkfbsM lbn lz/Lif
cWoIfM lvdaxfb'/ sfsL{
kd'v ;+fbbftfM ;hg /]UdL
kaGwsM k|;fb yfkf
sfof{noM sf7]vf]hf ufpkflnsf–@, eLdfkf]v/f
;Dks{sfof{noM afun'a gu/kflnsf–@, afun'a
kmf]g gDa/M)^*–%@@)@$, (*%&^@)#)), (*%&^@%(%)
Od]nM Jananigrani.bgl@gmail.com
db0fM gdf'gf 5fkfvfgf, afun'a gu/kflnsf–#, afun'a

- - सम्पादकीय - -

तिहारको शुभकामना

o; jif{sf] ltxf/ kj{;? ePsf]5 . qofbzLs}bgb]v ltxf/ xg] eP klg cf}+sf lbg -o; kfln laxLaf/_ af6 o; sf]/fg}s a95 . b; }+;lsPsf] bO{;ftfdf cfpg]rf8 ltxf/ b; }+Qs}pT ;fx / pdu+sf ;fy dgfpg]ul/G5 . b; }+fO{sxL ;dbfon]gdgfpg]u/]klg ltxf/ eg]clwsf+ ;dbfon]cfcf^g} z}L, k/Dk/f / uR5]cg';f/ dgfpg]u5g\ jif{l/sf b'vkL8f eh/] dgfOg]of] rf8 wfld{s, ;fdflhs, ;f+s[ts dfq geP/ cfly{s b[i6n];d]t dxTjk0f{5 . ltxf/ pHofnf]cfgGb / cfk;L k|]dsf]k|tLssf ¿kdf dgfOG5 . bLkfjnLsf]/ft pHofnf]dfq xf]Og, Åbodf cfzf / ;sf/fTdstfsf]Hof]lt afNg]lf0f klg xf]. kfF lbg ;Dd dgfOg]of]kj{n]3/–kl/jf/, 5/–l5d]s / ;dfhaLr cfTdLotfsf] kh afFg]sfd u5{

ltxf/df ;dX agfO{3/3/df vl]ng]bp ;Le}f] ;fdflhs ;b\efj j[4sf nflu dxTjk0f{5 . 3/ l;Fg{/ bp ;L–e}f]vNg]rng lxGbO{t/ ;dbfodf klg Jofks ¿kd}b]vG5 . ltxf/ kz'–kIlfkIt ;Ddfg k|s6 ug{ rf8 klg xf] . sfu, ss'/, ufO{/ uf?nfO{kh'f u/]dflg ;n]k|s[t / kzkIlfk|t s[1tf JoQm u5{ ltxf/nfO{od/fh ;DaGwL ldys ;Fhf8/ xl/G5 . sfunfO{ od/fhsf]bt'sf ¿kdf kh'f ul/G5 . sfunfO{;Gbz jfxs ;d]t dflgG5 . bf];[] lbg ss'/sf]kh'f ul/G5 . ss'/nfO{klg od/fhsf]bt' dflgG5 . ss'/ akmfbf/ k|0fL /x]sfn];d]t kh'f u/] ;Ddfg ug{rng 5 . t];[lbgnfO{ufO{txf/]cf}+L elgG5 . To; lbg ufO{ nIdLsf]kh'f ul/G5 . lxGbwdf{nDaLn]ufO{nfO{dftfsf ¿kdf lnG5g\ wgwfGosL b]jL / P]Zjo{sL k|tLs dfg] ;fem 3/3/df nIdLkh'f ug{rng 5 . rfy}f]lbg uf] 4{g kh'f ul/G5 . kfF}+lbg eg]efO6Lsf k5{o; lbg lbblalxgLn]bfhbefOsf]bL3fo{' ;':jf:Yosf]sfdgf ub{efO6Lsf nufOlbG5g\ efO6Lsfn]lbblalxgL / bfhefOaLrsf]k|d, dfof / ;'/Iffsf]aGwg cem dha't agfOG5 .

kl5Nnf];do ablnFf];do / kl/jt{cg';f/ rf8kj{dgfpg]z}L ;d]t kmI/F}uPsf]b]vG5 . rf8kj{vlr{nf]aGb}uO/x]sf]5 . ltxf/df dg ljz'4 dgf]~hgsf nflu vl]ng]bp ;Le}f]clxn]cfly{s ;+ngsf]dfWod aGb}uPsf] 5 . o;n];dfhdf ljs[tL km}nfPsf]5eg]txf/df sltkosf nflu hj'ftf; vN]g] kj{;dt]aGg]u/]sf]5 . ltxf/df k6sf h:tf lj:kmf]6s kbfy{¿sf]cTolws kof]u xg]u/]sf]5, h;n]b36{gf lgDTofpg]hf]vd klg a9fpF . kx/L–kz;gn]b:tf kbfy{sf]aqmL–ljt/0fdf k|taGw nufP klg o;sf]kof]udf sdL cfPsf]b]vFg . To;}n]ljs[t–lj;u+tx¿ x6fpF}df}hstf hf]ufP/ ;Eo / ;';+s[t 9u+n]kj{dgfpg ;s]ltxf/sf]dxTj / cfh cem a9\g]5 . o; ltxf/sf] bLkfjnLsf]pHofnf]n];DkU0f{gkfnLx?sf]3/ / ;dfhnfO{k|ltsf]dfu{l cl3 a9fpg ;sf];\ ;DkU0f{kf7sju{ gkfnLx?df ltxf/sf]z'esfdgf .

afun'a sf !) :yfgLo txsf kd'v / pkkd'vx?sf] kmf]g gDa/

gu/kflnsfx?

afun'a gu/kflnsf
kd'vM a;Gtsdf/ >]7
(*%&^@))^^
pkkd'vM /fh' v8\sf
(*%&^))))!
h]dgL gu/kflnsf
kd'vM g/ axfb'/ kg
-(*^#)$!#%%_
pkkd'vM xl/x/ zdf{
-(*%!!%&((!_
uNsf]6 gu/kflnsf
kd'vM e/t u}]
-(*%&^$)&%!_
pkkd'vM kmdnfn lgp/]
-(*%&^$)&%@_
9f]/kf6g gu/kflnsf
kd'vM b] sdf/ gkfnL
-(*%^)@^##)_
pkkd'vM wg axfb'/ sfot
-(*$#%!@&%*_

ufpkflnsfx?

sf7]vf]hf ufpkflnsf
cWoIfM /fh'yfkf
-(*%&^&!))!_
pkfWoIfM t]h axfb'/ yfkf
-(*%!!(^$()_
tf/fvf]hf ufpkflnsf
cWoIfM wg axfb'/ la:s
-(*%&^^^!!@^_
pkfWoIfM led axfb'/ /f]sf
-(*%&^^^!!@&_
a/]ª ufpkflnsf
cWoIfM s[0f k|;fb zdf{
-(*%&^@@%%!_
pkfWoIfM lblnk sdf/ kg
-(*%!!&)$%*_
al8uf8 ufpkflnsf
cWoIfM u08sL yfkf clwsf/L
-(*%&^^^)((_
pkfWoIfM led ;g jg
-(*%&^^^!))_
lg;Lvf]hf ufpkflnsf
cWoIfM ;b{axfb'/ 3lt{
-(*$^*#!!!!_
pkfWoIfM kd axfb'/ 3lt{du/
-(*%&^@*#!!_
tdfgvf]hf ufpkflnsf
cWoIfM hf]snfn a9f
-(*%&^@!@!(_
pkfWoIfM lx/f sdf/L 5GTofn
-(*^&^$#&((_

दुई अतिवादविरुद्ध “अढाइ फ्रन्ट”मा नागरिक !

पुष्प न्यौपाने

सामान्य आँखाले हेर्दा राजनीतिक इतिहासमा आउने आँधीबेहरीहरू बडो गर्जनाका साथ आकस्मिक र अप्रत्याशित रूपमा प्रकट हुने गर्छन् । तर, तिनको पृष्ठभूमि दशकौं दशकअघिका घटनाक्रमसँग पोखिँदै, ठोक्किँदै र हुत्तिँदै आएको हुन्छ । तिनको अलिखित स्क्रिप्ट प्रत्येक नागरिकको मनमा गढ्दै र बढ्दै गएको हुन्छ । राज्यतन्त्रमा देखापर्ने भ्रष्टाचार, स्वेच्छाचार र अत्याचार जब बिस्तारै मादकताले लट्ठ क्यासिनोका नर्तकीभन्दा भल्गार हुन थाल्छ, ठीक त्यहीबेला आम नागरिकमा घृणाको स्तर पनि आफ्नो चरम सीमामा पुग्छ ।

समय एकैसाथ समानान्तर रेखामा प्रकट हुन्छ । सत्तासीनहरू अहंकार, दम्भ र उन्मादको क्लाइमेक्समा हुन्छन् भने भुइँमान्छेहरू निराशा, दिक्दारी र डरत्रासको चरण पार गर्दै शासकका विरुद्ध आक्रोशका क्लाइमेक्समा हुन्छन् । शासक अहंकारको त्यो घोडाबाट यसरी गर्जन्छ मानौं उसको त्यही रौबदार फर्मानबिना अब पातहरू हल्लिने छैनन् । निकट समयमै हावाले शासकसँग अनुमति लिएर मात्रै चल्ने कबुलनामा गर्नुपर्ने छ । भुइँमान्छेहरू यसरी जुर्मुराउँछन् मानौं उनीहरूको रगतले मानव जातिको इतिहासकै भयानक प्रलय सिर्जना गर्नेछ र त्यो शासकको चिहानमा गएर रोकिने छ । यही उत्कर्षको संघर्षले सत्ता परिवर्तनको निर्णायक ढोका खोल्छ ।

यस्ता संघर्षहरू अक्सर नागरिकको स्वस्फूर्त आयोजनामा हुन्छन् । कहिलेकाहीँ ती कुनै दर्शन, वाद वा विचारधाराको पक्षका रूपमा प्रकट हुन्छन्, त्यसको नेतृत्व तिनका नेताहरूले गर्छन् । कहिलेकाहीँ ती असंगठित विद्रोहको भुल्काका रूपमा आउने गर्छन् । नेतृत्वविहीन हुँदा ती तुहिने खतरा हुन्छ । कहिलेकाहीँ ती सामाजिक मनोविज्ञानका जगमा प्रायोजित खालका हुन्छन् । त्यसको डिजाइन, रणनीति, लक्ष्य र भविष्यका लागि जसले पूर्व फन्डिङ गर्छ उसैको इशारामा त्यस्ता आन्दोलनहरूको दशा र दिशा तय हुन्छ ।

अ स ं ग ठि त , लक्ष्यविहीन र आक्रोशको उत्कर्षका रूपमा अभिव्यक्त हुने त्यस्ता आन्दोलन वा विद्रोहमा मौकामा चौका हान्न आइपुगेका केही थान टाठाबाठा र प्रायोजित मानिसहरूको हातमा जब सत्ताको बागडोर पर्छ, तिनले आफ्ना पूर्ववर्ती शासकको भन्दा लाखौं गुणा मुलुक खरानी बनाउँछन् र त्यही बाँकी खरानी उडाउने आँधी सृजना गर्न पनि ती कसैको गोटीका रूपमा परिचालित भइरहन्छन् । हामी आकस्मिक र अप्रत्याशित राजनीतिक आँधीको निशानामा पर्‍यौं, सत्य कुरा यही हो । त्यसका आयोजक र प्रायोजक को थिए ? त्यो पछि छलफल गरौंला, समीक्षा गरौंला र पाठ सिकौंला । यस पृष्ठभूमिका लागि मलिलो जमिन उपलब्ध गराउने भने हामी नै थियौं, यसमा कुनै लेकिन परन्तु गर्न आवश्यक छैन । तर, अब अगाडिको बाटो कसरी तय गर्ने ? कसले के भूमिका पूरा गर्ने, खासगरी नागरिकहरूको भूमिकालाई कति महत्त्व दिने र नागरिकहरू भूमिका खेल्न कति जागरूक हुने ? मुख्य विषय यही हो ।

यतिबेला नागरिकले अढाइ फ्रन्ट वार एकैसाथ लड्नु परेको छ । निःशस्त्र, निहत्था र निमुखा नागरिकले अढाइ फ्रन्ट वारको सामना गर्न तयार हुने कुरा इतिहासकै असामान्य र विरलै परिघटना हो । एउटा मोर्चामा विध्वंसकारी जत्था छ । त्यसको माग के हो ? त्यसको निशाना कता हो ? जलेर खण्डहर बनेको, ऐतिहासिक दस्तावेजविहीन, शासन प्रशासनका फर्म्याटविहीन कुरूप र अत्यासलाग्दो सिंहदरबारको भग्नावशेष कब्जा गरेर संसार जितेको भ्रममा रहेको त्यस उत्तेजित जमातलाई आफ्नो वास्तविक धरातलमा ओर्लन कति समय लाग्ने हो अनुमान गर्न कठिन छ ।

निर्जीव संरचना बालेर आगो ताप्दै अँध्यारो रातमा विजयको घोडा दौडाउन हौसिएको विद्रोही जमात जनताको लाइफलाइन प्रहरी प्रशासन र अदालतमाथि धावा बोल्न गर्जियो । मुलुक जलिसकेपछि पनि त्यो शान्त छैन । आफ्नै सरकार बनाउँदा पनि त्यो सन्तुष्ट छैन । आँखा चिम्लेर प्रतिशोधको बाटो हिँड्ने धम्कीबाहेक त्यसले राजनीतिक संवाद, सहमति,

.... बाँकी ५ पेजमा

- - - साप्ताहिक राशिफल - - -

d]ifM cfocfh{sf gof F[tx¿ kmf]nf kg]5g\ Jofkf/ Joj;fodf nfe /xg]5 . c?nfO{;Nnfx lbgaf6 aRgxf]; .
a[ifM ljBfyL{x¿nfO{k7gkf7gdf dg nfUg]5 . dxTjk0f{of]hgfx¿ uKt /fVg]kbf{; ug{xf]nf .
ldy'gM hUuf hldgaf6 nfecfh{ ug{ ;lsPnf .lzIffsf] If]qdf u?hgx¿af6 ;xof]u kf0g]5 .
ss{{M sfo{{]qdf gofFsfd xft kg]5 . Jofjxfl/s sf/0fn]ubf{;f/]sf] sfo{df ;do nfUg]5 . klxnfsf u/]sf]cgaGwaf6 nfe ldNg]5 .
l;xM cfly{s kIf ;kmn /xg]5 . sfd bfx{/fP/ ubf{nfe ldNg]5 . ;b} xg'dfg rfln;fsf]kf7 u/]klgsf]k|/De u/f}+
sGofM sfo{{]qdf gofFej;/ ldn]tf klg tTsfn nfe p7fpg g;lsPnf . sfddf ;kmntf k|Kt xg'fn]c? sfdk|t yk pT;fx hfUg]5 .
tfnM :jf:YonfO{lnP/ ;fjwfg /xg'xf]nf . lrtfPsf sfd k/'f xg]5g\. klxnfsf sdL sdhf/LnfO{;'wfg{cj;/ ldNg]5 .
jl[Zrs M sfo{f]qdf gofFof]hgfx¿ k|/De xg]5g\. gf]s/L jf kz{fdf zqx¿n]v§f tfGg]5g\
wg'M kfl/jfl/s pNem]gdf ;do laTg]5 . sfo{f]qdf dfg;Ddfgdf sdL cfpg]5 . Goflos jf sfgg'L dfdnfx¿df ;hutf ckgfpgxf];\
ds/M ljBfyL{x¿nfO{k7gkf7gdf lzIfssf] ;fy / ;xof]u ldNg]5 . zqx¿nfO{klg cf^gf]hugzLntfn]emSfpg ;lsg]5 .
s'DeM sfo{f]qdf af]hsf] ljk/Lt cy{ nfUg]5 . /fhgLlts If]qdf hg;dbfodf sdL cfpg]5 . cfkmGtx¿sf]/fd];fy / ;xof]u ldNg]5 .
dLgM zq'/ ahf/ jf 7\$sfk§f ;DaGwL sfdaf6 dgUo nfe cfh{ ug{ ;lsg]5 . :jf:YonfO{lnP/ lrGtf /xg]5 .

-Hof]k- gf/fo0fk|;fb bhfn ;[tM xfd|kfqf]

काठेखोला गतिविधि

स्थानीय खसीबोका विक्री गरी ९ लाख आम्दानी

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

काठेखोला गाउँपालिका वडा नम्बर ४ तंग्रामको एक सहकारीले दशैमा ९ लाखका खसीबोका विक्री गरेको छ।

बागलुङको काठेखोला गाउँपालिका-४ तंग्रामको सप्तरङ्गी सामाजिक उद्यमी महिला सहकारीले दशैं अवधिमा ६२ वटा खसीबोका बजार पठाएर ९ लाख ५४ हजार ८ सय रुपियाँ आम्दानी गरेको जनाएको छ। सहकारीकी प्रबन्धक मनकुमारी पुनले १ हजार ७ सय ३६ किलोका ६२ वटा खसीबोका बजारमा विक्री गरेको बताउनुभयो । 'हामीले सहकारीका शेयर सदस्यहरुसँग ९ लाख ३७ हजार ४ सय ४० रुपियाँमा खसीबोका खरिद गरेका थियौं,' उहाँले भन्नुभयो,' खरिद गरेका खसीबोकालाई बजारमा ९ लाख ५४ हजार ८ सय रुपियाँमा विक्री गरेका हौं।'

पशुवस्तुको मुल्य श्रृङखलामा आधारित साना किसानहरुको संस्थासवलीकरण परियोजना अन्तर्गत गठन सहकारीहरुले हरेक बर्ष दशै र तिहारलाई लक्षित गरी स्थानीय जातको खसीबोका खरिद विक्री गदै आएको परियोजनाको बजार सहजकर्ता रितादेवी शर्माले जानकारी दिनुभयो।

चाडपर्वमा हुने मासुका खपतलाई पूर्ति गर्न सहकारीले संस्थामा आबद्ध सेयर सदस्यले उत्पादन गरेका खसीबोका एकीकृत गरी बजारीकरण गर्दै आएका छन्। सहकारीले चाडपर्व बाहेक अन्य समयमा समेत सेयर सदस्यहरुले उत्पादन गरेका खसीबोका र कृषि उत्पादनलाई बजारीकरण गर्दै आएको छ।

कृषकले पालेका खसीबोका सहकारीको माध्यस्तमार्फत विक्री हुन थाले पछि बाखा पालक कृषक उत्साहीत छन्। 'हामीलाई बजारको चिन्ता छैन' कृषक तंग्रामकी मनकुमारी पुनले भन्नुभयो,'जति भए पछि सहकारीले खरिद गरे बिक्री गरिदिन्छ।'

हिमाली च्याङग्राको मुल्य आकासिय पछि स्थानीय उत्पादनको बजार माग बढी रहेको प्रबन्धक ....को भनाई छ। 'उपभोक्ता खरिद गर्न गाउँमै आउँछन' उहाँले भन्नुभयो,' दशैमा विक्री हुन बाँकी खसीबोका तिहारमा बेच्छौं।'

चाडपर्वको बेला सुरक्षित यात्रा गरौं, दुर्घटना हुनबाट आफु पनि बचौं र अरुलाई पनि बचाऔं।

sf7]vf]nf ufpFkflnsfsf hgk|ltlglwx?sf] ;Dks{gDa/

kflnsf cWoIf / pkfWoIf

cWoIfM /fh' yfkf
-(*%&^&!))!_
pkfWoIfM t]h axfb'/ yfkf
-(*%!!(^$()_

kd'v kzf;sLo clws[t

r0f{axfb'/ sfsL{
-(*%&^@)^($_

kaQmf

l6sf ;#d la=s=
-(*%&^&&))(_

sfo{kflnsf ;b:o

b]jL yfkf du/
-(*$&&%#^&!_
e'df b]jL kg
-(*$&^#!#@!_
k'0f{dfof ;gf/
-(*$&^%^()$_
;Gtnf lj=s=
-(*%&^&&)!!_
lutf b]jL lj=s=
-(*$&&*(%)%_

j8f cWoIfx?

j8f gDa/ !
cWoIfM v8s axfb'/ yfkf
-(*%&^@!*)!_
j8f gDa/ @
cWoIfM ljBfklt zdf{
-(*%&^@!!*@_
j8f gDa/ #
cWoIfM sh axfb'/ lj=s=
-(*%&^#&)$@_
j8f gDa/ $
cWoIfM nIdOf kg
-(*%&^#$@%#_
j8f gDa/ %
cWoIfM 1fdgfy s8]h
-(*%&^#$^%@_
j8f gDa/ ^
cWoIfM a[:ktL zdf{
-(*%&^@%^*^_
j8f gDa/ &
cWoIfM k]d axfb'/ lh=;L=
-(*%&^@)*$$_
j8f gDa/ *
cWoIfM kdfgGb s8]h
-(*%&^@)%^@_

खेलकुद विकास समितिको कार्यालय काठेखोलामा !

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

जिल्ला खेलकुद विकास समिति बागलुङको कार्यालय काठेखोला गाउँपालिकामा सारिएको छ।

जिल्ला सदरमुकाम बागलुङ बजारमा रहेको कार्यालय शुक्रबार काठेखोला गाउँपालिका-५ बिहुँकोटमा सारिएको हो । सदरमुकामदेखि करिब २० किलोमिटर पश्चिममा रहेको बिहुँस्थित बिहुँकोट खेलकुद तथा समाज विकास केन्द्रको कवर्ड हलमा कार्यालय सारिएको समितिका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद कंडेलले जानकारी दिनुभयो।

उहाँका अनुसार सदरमुकाममा घरभाडा तिर्नका लागि रकम अभाव हुनुका साथै सरकारी कार्यालय भवनमा कोठा नपाएपछि समितिका अधिकांश पदाधिकारीको निर्णयमा कार्यालय सारिएको हो।

अध्यक्ष कंडेलले आफू कार्यरत रहेको बिहुँकोटमा नि:शुल्क रुपमा कार्यालय सञ्चालन गर्न बाध्य भएको बताउनुभयो । "घरभाडा तिर्न बजेट छैन, कार्यालय सञ्चालनमै समस्या परेको थियो," उहाँले भन्नुभयो।

अघिल्लो कार्यसमितिहरूलाई घरभाडाबापत रकम उपलब्ध हुने गरेको भएपनि चालु आर्थिक वर्षदेखि उक्त बजेट कटौती भएपछि कठिनाइ भएको समितिको भनाइ छ । यही कारण कार्यालय बिहुँकोट सारिएको अध्यक्ष कंडेलले जानकारी दिनुभयो।

समितिले जिल्लाभरका खेलकुद गतिविधि समन्वय गर्ने र राष्ट्रपति खेलकुद कार्यक्रमलगायतका गतिविधि सञ्चालन गर्दै आएको छ।

- यस गाउँपालिकाभित्र कुनै पनि व्यापार व्यवसाय तथा उद्योग प्रतिष्ठानहरु संचालन गर्नुपूर्व प्रचलित कानून अनुसार दर्ता एवं नविकरण गरेर मात्र संचालन गरौं,
- उपभोग्य म्याद समाप्त भएका र गुणस्तरहीन वस्तुहरुको बिक्री वितरण नगरौं, म्याद नाघेका वस्तुहरु अलग्गै राखौं; म्याद सकिएका सामाग्रीहरु उत्पादकलाई फिर्ता दिने व्यवस्था गरौं,
- वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग वा कार्यालय वा काठेखोला गाउँपालिका वा अन्य सम्बन्धित सरकारी निकायबाट स्वीकृति लिएर मात्र व्यापारिक कारोबार प्रारम्भ गर्ने गरौं,
- व्यापार व्यवसाय गर्न सम्बन्धित निकायबाट प्राप्त स्वीकृति सम्बन्धी प्रमाण पत्र जस्तैः- व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र, करदर्ता तथा करचुक्ता प्रमाणपत्र ईत्यादी र आफूले बिक्री वितरण गर्न राखेका वस्तुहरुको मूल्य सूची उपभोक्ताहरुले देख्ने र बुझ्नेगरी व्यवसाय स्थलमा राखौं,
- कालोबजारी, जम्माखोरी, नाफाखोरी र कृतिम अभाव हुनेगरी आपूर्ति व्यवस्थामा अवरोध नगरौं, व्यवसायिक धर्म, मुल्य, मान्यता एवम् प्रचलित कानूनको पालना गरौं,
- वस्तु खरीद गर्दा उपभोग्य म्याद कायम रहे नरहेको, तौल र मूल्य ठिक भए नभएको यकिन गरेर मात्र वस्तु खरीद गर्ने बानि बसालौं, सचेत उपभोक्ताको पहिचान दिऔं,
- वस्तु खरिद बिक्री सम्बन्धमा बजारमा कुनै गैरकानूनी एवम् उपभोक्ता हित विपरितका कार्य भएको थाहा पाएमा वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागद्वारा संचालित CRMIS अनलाइन सुचना प्रणाली वा पैसा नलाग्ने टोल फ्रि नं. ११३७ वा काठेखोला गाउँपालिकामा सिधै गुनासो वा उजुरी गर्ने गरौं
- समयमै व्यवसाय नवीकरण लगायतका कानून बमोजिमका नियमन सम्बन्धी कार्यहरु गरी जिम्मेवार व्यवसायी बनौं; व्यापार व्यवसाय गरे वापत राज्यलाई तिर्नु पर्ने राजस्व समयमैं दाखिला गरौं
- काठेखोला गाउँपालिकाबाट समय समयमा हुने बजार अनुगमन सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गरौं, ईमान्दार व्यवसायीको पहिचान दिऔं
- जिम्मेवार व्यवसायी र सचेत उपभोक्ता असल समाज निर्माणका आधार हुन्, हामी सबै जिम्मेवार बनौं, उपभोक्ता अधिकारको संरक्षण गरौं।

काठेखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बिहुँकोट, बागलुङ

'तेस्रो लहर'मा जेलिएका लहरा

k':ts ;ldIff
8f=lj i0fk|;fb zdf{

गंगाबहादुर हमाल (१९९५-२०७८) नेपाली समाज र साहित्यका क्षेत्रमा सक्रिय व्यक्तित्वका रूपमा चिनिन्छन् । जन्मस्थल स्याङ्जा र कर्मस्थल कास्कीलाई बनाएका हमाल भारतीय सेनामा भर्ती भई ७ वर्षको अवधिमा नोकरी छोडी स्वदेश फर्केर साहित्य साधना र समाज सेवामा संलग्न भएको पाइन्छ । उनको पहिलो कृति 'पहिलो लहर' (सन् १९७२), 'दोस्रो लहर' (सन् १९७८) र तेस्रो कृतिका रूपमा 'तेस्रो लहर' कवितासङ्ग्रह (सन् २०२३) प्रकाशित छ ।

बाह्य विशेषता

तेस्रो लहर कवितासङ्ग्रह जम्मा १३३ पृष्ठमा संरचित छ । आयाताकारमा रहेको यस कृतिको आवरण पृष्ठमा कृतिको नामसहित लेखकको नाम छ । गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरादेखि चन्द्रमासम्म पुग्ने लक्ष्यको संकेत सुन्दर कलामार्फत प्रष्ट देख्न सकिन्छ । नगेन न्युज पब्लिकेसन प्रा.लि. द्वारा प्रकाशित यस कृतिमा वाङ्सिङ पोखरा एकता समाज कास्कीको शुभकामनासँगै प्रकाशकीय मन्तव्य र कविको भनाइ समेटिएको छ । मध्यमस्तरको कागज प्रयोग गरी आकर्षक छपाइका साथ प्रस्तुत पुस्तक पाठकसमक्ष प्रस्तुत भएको देखिन्छ ।

आन्तरिक विशेषता

तेस्रो लहर कविता सङ्ग्रहमा जम्मा ७५ वटा लामा छोटा आयामका पद्यात्मक सिर्जनालाई समेटिएको छ । सिर्जनाको अन्त्यमा धार्मिक, शैक्षिक, पर्यटकीय भ्रमणका रूपमा मिर्मी, कपिलवस्तु, स्वर्गद्वारीलगायतका परिवेशहरू समेटिएका छन् । पुस्तकका यिनै सिर्जनामा केन्द्रित रही आन्तरिक विशेषता पहिचान गरिएको छ ।

राष्ट्रप्रेम : हमालका धेरैजसो सिर्जनाहरू राष्ट्रप्रेमले ओतप्रोत छन् । नेपाल आमा, नेपालप्रति भारतको नीति, नेपाल खाने ब्वाँसो, लाग्दछ मलाई रमाइलो, नजाऊ विदेश, नेपाल, विडम्बनाजस्ता सिर्जनामा देशप्रेमका भावहरू अटेसमटेस भएर आएका छन् । भारतले नेपालको सीमा मिचेको, नेपाललाई हेपेको, आफ्नै प्रान्त मानेको, नेपालले स्वाधिनताका पक्षमा खुलेर बोल्न नसकेको लगायतका पक्ष हमालका सिर्जनामा अभिव्यक्त भएका छन् । जस्तै,

चिप्लो पार्ने भारतको नीति
थिचोमिचो ससाना देशमाथि (पृ. १०)
स्वतन्त्रमा जीवन राखी देशको सेवा गरी
उद्योग गरी कृति राखे हुन्छ अजम्बरी (पृ. २७)

सुशासनको सन्देश : हमालका कवितामा नेपालमा गणतन्त्र आएपनि सुशासन कायम नभएको चिन्ता प्रकट गरिएको छ । दलहरू भाँडिएका, गरीबले राहत नपाएका र देशले लय नलिएकामा उनको दुखेसो छ । तेस्रो लहरका शुभकामना, भन्छन् देशमा नयाँ युग आयो, नेता भन्छन् हक स्वामित्व रहने, सरकारको चाल, संविधान बनाऊ जस्ता कवितामा सुशासनको सन्देश प्रवाह गरिएको छ । जस्तै,

चुनाव हुँदा भन्छन् नेता विकास गर्छौं जीवनभरि
जितेपछि भुल्छन् तिनी द्रव्यका मोहमा परी (पृ. १९)
के आयो हावा र हुरी
नियम कानून तोडेर मनपरी (पृ. ६८)
के भयो सरकारको चाल
ताल छाडी नाच्दैछन् बेताल (पृ. ७३)

सत्कर्मको चाहना : हमालले यो जीवन क्षणिक भएको र जाँदा लानी केही नभएको भन्दै असल कर्म गरेर आफूलाई अमर राख्न पर्ने चाहना राख्छन् । उनका मरेपछि केही छैन लानी, संसार दु:खको घर हो, सृष्टि गर, सोचेर बोल्नु, रक्सी नखानुजस्ता सिर्जनामा नैतिक सन्देश र सदाचारी भाव अभिव्यक्त भएको छ । जस्तै,

दान, पुण्य, धर्म, कर्म त्यही हो हामीले लाने
धन, सम्पत्ति, जहान, प्रिय सबै छाडी जाने (पृ. २८)
तेरो र मेरो लडाइँ र झगडा
बाँच्नु छ दुई दिन नगर लफडा (पृ. ३१)
रक्सी खाँदा फुसफुसी गन्हायो
नखाऊ रक्सी बेइज्यत बनायो (पृ. ५३)

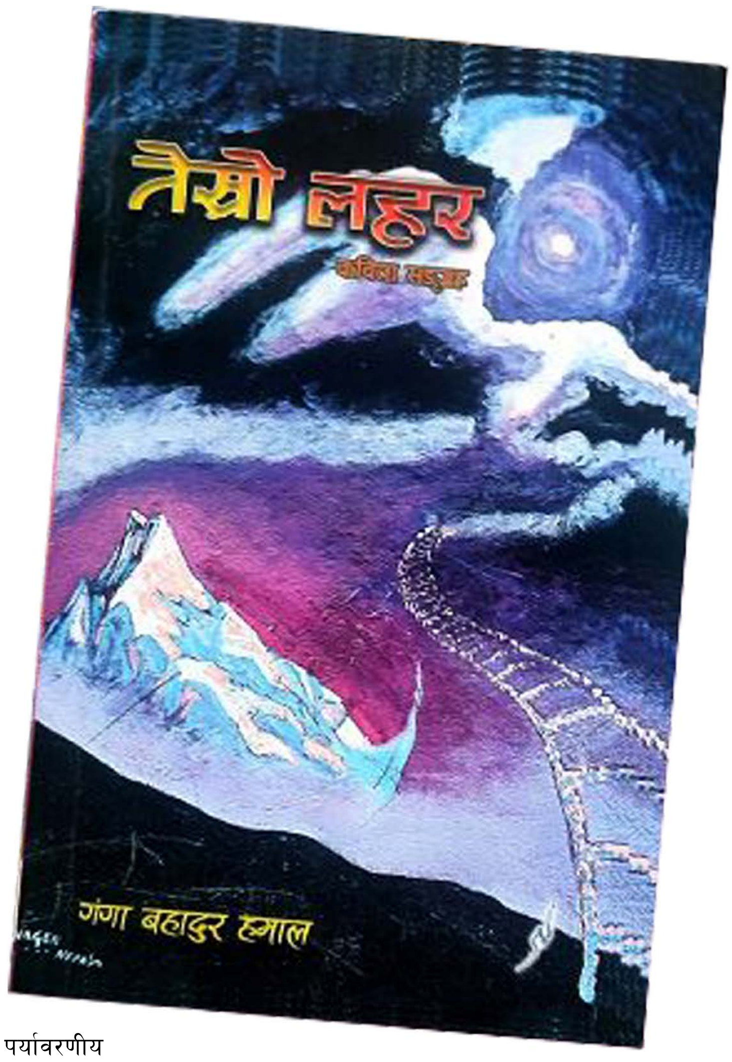

पर्यावरणीय चेतना : हमालले तेस्रो लहरभित्रका सिर्जनामार्फत पर्यावरण बिग्रेको, यसबाट बाढी, पहिरो र धनजनको क्षति भएको भन्दै पर्यावरण जोगाई प्राणीको कल्याण गर्नुपर्ने मान्यता राख्दछन् । उनका नेपाल आमा, वातावरण बिग्रियो, २०६४ सालको बाढी, पहिरो र डुबान, सेदीको पहिरो, वातावरण खारापानीको हिमाली सुनामी, २०७२ सालको भूकम्प, जाजरकोटको माहामारीजस्ता सिर्जना मार्फत् पर्यावरणीय सन्तुलनको चाहना राख्दछन् । जस्तै,

जडीबुटी औषधी नेपालभरि पाइन्छन्
प्रशोधन यहाँ नहुँदा विदेशले लैजान्छन् (पृ. २)
घरका अगाडि बनाएका पानी खस्ने प्वालहरू
गिटी बालुवाले प्वालहरू भरिँदा कोही छैनन् हेर्नेहरू (पृ. ५२)
के आयो ०६४ साल
बाढी, पहिरो जनताको बेहाल (पृ. ५८)
मुसलधारे पानी पऱ्यो गड्याङ्गुडुङ भई
भिरजग्गाको बोटवृक्ष बगिआए त्यहीं (पृ. ७५)

शान्तिकामी भावना : तेस्रो लहरका सिर्जनामार्फत कविले भय, युद्ध र त्रासले प्राणीमा नकारात्मक प्रभाव पार्ने हुँदा द्वन्द्वलाई त्यागी शान्तिको मार्ग रोज्न आह्वान गर्छन् । उनका तराईको गति, आन्दोलन, बुद्धजयन्ती, देशको चाल, विडम्बना, तराईको आन्दोलनजस्ता सिर्जनामा युद्धको विरोध गरी शान्तिको सन्देश फैलाइएको छ । जस्तै,

कर्मचारी, पत्रकार मार्दाखेरि पनि
टुलुटुलु हेरी बस्ने सरकारले छ नि (पृ. ७८)
तराईमा कत्ति पनि शान्ति आएन
अझै पनि मारकाट गर्ने बानी गएन (पृ. ९३)

सामाजिक विकृतिको विरोध : हमालले आफ्ना सिर्जनामार्फत मुलुकमा बढ्दो अपराध, भ्रष्टाचार, बेथिति र असमानताप्रति तीव्र असन्तुष्टि व्यक्त गर्छन र समतामूलक, न्यायपूर्ण समाजको चाहना राख्छन् । उनका नेतालाई अपिल, भन्छन् देशमा नयाँ युग आयो, वैज्ञानिक युग, परिवर्तित नयाँ जमना, भ्रष्टाचार, सराङ्कोटबाट आएको बस दुर्घटना, लोडसेडिङ, नेपाल आयाल निगम, अनौठो गणतन्त्र, महङ्गी नियन्त्रणजस्ता सिर्जनामार्फत हमालले समुन्नत समाजको इच्छा राख्छन् । जस्तै,

चोली भन्ने शब्द अहिले ब्लाउज, टिसर्ट भयो
आधा अङ्ग देखाइकन लाउनी चलन आयो (पृ. ५६)
भ्रष्टाचार नियन्त्रण गराऊ
सचेत जनता अभियान चलाऊ (पृ. ६२)

राष्ट्रिय विभूतिप्रति सम्मान : कवि हमालले आफ्ना सिर्जनामार्फत लोक गायक अलिमिया, पृथ्वीनारायण शाह, गौतमबुद्धजस्ता राष्ट्रिय विभूति र कलाकारप्रति सम्मान प्रकट गर्छन् । उनका पृथ्वीनारायण शाह, गौतम बुद्ध, अलिमियाजस्ता सिर्जनामा राष्ट्रिय विभूतिको योगदानको चर्चा गर्दै उनीहरूको सम्मान हुनुपर्ने भाव अभिव्यक्त भएको छ । जस्तै,

पूर्व किल्ला टिस्टा थियो पश्चिम काँगडा सम्मनजोगाई राख्न सकेनौं कमी, कमजोरी, विडम्बना (पृ. ५)
अलिमिया सम्झदाखेरि
गर्नुभयो लोकगीतको चिनारी (पृ. ७१)
विश्वलाई शान्ति छर्ने गौतमबुद्ध हुन्
बत्तीमुनि शान्ति छैन नेपालमा झन् (पृ. ९३)

गणतन्त्रप्रति विश्वास : हमालका कवितामा परिवर्तनलाई आत्मसात गरिएको छ । राजतन्त्र हटेर आएको लोकतन्त्र र गणतन्त्रप्रति विश्वास छ र यसको संस्थागत विकासको पनि अपेक्षा छ । जस्तै,

शासकबाट मुक्त गर्ने संविधान सभा गर्न देऊ
ंविधान सभा हुन सकेन भने लाग्ने छौं तल्ला छेउ (पृ. ३९)
जनता मारी खाने राजा हामीलाई चाइएन
अब हाम्रो अधिकार खोस्न पाइएन (पृ. ४०)
जातजाति माग नगरी पहाड तराई गरी
संघीय राज्य कायम गरे हुनेछ अजम्बरी (पृ. ९५)

,वाहरूप्रति भरोसा : तेस्रो लहरका धेरै सिर्जनाहरूमा ।ति भरोसा गरिएको छ । युवामा तातो रगत र साहसी व हुन्छ । त्यसैले उनीहरूबाट परिवर्तन सम्भव छ भन्दै लाई अघि बढ्न आह्वान गरिएको छ । अघि बढौं वीर हो, आधुनिक युग, वैज्ञानिक युगजस्ता सिर्जनामा युवा आवाज घन्काइएको छ । जस्तै,

न्याय खोजौं अघि बढौं वीर युवा हो
हाम्रो हक अधिकार खोज्नै पर्ने भो (पृ. ३)
राम्रो बनाऊ नेपाल भूमि
पञ्चशीलका नीतिलाई अँगाली (पृ. १३)

भाषा, शिक्षा र कलाप्रतिको अनुराग : हमालका सिर्जनामा नेपालको कलाकारिता भाषा र शिक्षाप्रति अनुरागको भाव पाइन्छ । कला क्रान्तिलाई अगाडि बढाऊ । गरीबको पुकारा, छोरेपाटन उच्च मा.वि. जस्ता सिर्जनामा शिक्षा, भाषा र कलाको विकासबाट मात्र राष्ट्रको विकास हुनसक्ने भाव पोखिएको छ जस्तै,

सरकारको शिक्षा नियम कहिले बन्ने होला
गरीबका छोराछोरी कसले पढाइदेला (पृ. ३३)
कला, क्रान्तिको अगुवाई गर्ने नगेनसिंह ठकुरी
चित्रकलामा मन जाओस् फलोसफुलोस् बेस्सरी (पृ. १५)

यात्रा वर्णन : तेस्रो लहर कृतिका सिर्जनामा स्वर्गद्वारी, कपिलवस्तु, मिर्मी, तराई, जाजरकोट, म्याग्दी, दामोदरकुण्डजस्ता स्थानको यात्रा गर्दा त्यहाँदेखि यता धार्मिक, सांस्कृतिक, प्राकृतिक एवम् सामाजिक पक्षको चित्रण पाइन्छ । जाजरकोटको माहामारी, म्याग्दी जिल्ला, दामोदरकुण्डको महिमा र बाटोको संक्षिप्त वर्णन, छोरेपाटनको चिनारी, स्वर्गद्वारी भ्रमणजस्ता शीर्षकका सिर्जनामा यात्रा वर्णन गरिएको छ । जस्तै,

बेनी, बजार पश्चिमतिर म्याग्दी खोलातिर
तातोपानी नुहाउने टोली हिँड्छन् भिडको भिड (पृ. १०३)

आध्यात्मिक भावना : हमालका सिर्जनामा पूर्वीय दर्शनको प्रतिबिम्बन देखिन्छन् । नेपालका मठमन्दिर, देवीदेवताप्रति श्रद्धा राख्छन् । बुद्ध, कृष्ण, विष्णु, शिव, देवी, भगवतीप्रति आस्था राख्दै आफूलाई सत्मार्गमा हिँडाउन रुचाउँछन् । कृष्णजीको लीला, शिवजीको रूपजस्ता सिर्जनामा आध्यात्मिक भावना अभिव्यक्त गरिएको छ ।

सीमान्तीय चिन्तन : हमालले आफ्ना सिर्जनामार्फत समाजमा पछि परेका गरीब, अल्पसंख्यक र नारीवर्गप्रति संवेदना प्रकट गर्दै उनीहरूलाई संगठित भई आफ्नो हक, अधिकार खोज्न आह्वान गर्छन् । जाग, उठ, किसानी दाजुभाइ, गरीबी हटाउन खुलेका पार्टी, महिलाजस्ता सिर्जनामा सिमान्तीय अभिव्यक्त भएको छ । जस्तै,

समान हक खोज्नुपर्छ महिला एकजुट भई
३३ प्रतिशले हुन्न भनौं महिला एकजुट भई (पृ. ८७)
ऋण लिँदा घरजग्गा सकियो
सुकुम्बासी भएर बसियो (पृ. ३२)

लयगत सन्तुलन : हमालका सिर्जनामा लयलाई महत्त्व दिइएको छ । यस्तो लय मुख्यतः लोकलयमा आधारित देखिन्छ । धेरै सिर्जनामा स्थायी पंक्ति र अन्तराको संयोजन भएको देखिन्छ । नेपाल आमा, नेपालप्रति भारतको नीति, मरेपछि केही छैन लानी, लागुऔषध, रक्सी नखाऊ, परिवर्तित नयाँ जमना, ०६४ सालको

.... बाँकी ५ पेजमा

b0f{

सहकार्य र सम्झौता पनि एउटा चरणमा पुगेपछि आवश्यक हुन्छन् भन्ने कुरा बोध गर्न चाहेकै छैन । यसको निशाना भ्रष्टाचारी र त्यसको संरक्षण गर्ने दल प्रमुखहरूमाथि हो वा भ्रष्टाचारको बहानामा दलीय व्यवस्था विरुद्ध हो अझै क्लियर छैन । यो लगातार निषेधको बाटोमा छ ।

सिंहदरबारको धुवाँले तर्साएको समाज र केही घण्टा आतंकित भएका दलमाथि त्यही दृश्य स्मरण गराउँदै दादागिरीकै शैलीमा शासन चलाउने आकांक्षा अब डरलाग्दो महत्वाकांक्षामा परिणत भएको छ । महत्वाकांक्षाको राजमार्गमा निर्बाध दौडन पाउने आत्ममुग्धता नै यस जमातका लागि सबैभन्दा अहितकर हो । संसारका सबै शक्तिहरूले प्रतिरोधको सामना गर्नुपर्छ। तर, मूलधारको नेतृत्वमा आइपुग्दा पनि निषेध र प्रतिशोधको सिद्धान्तलाई आफ्नो कर्म बनाउने चरित्रले कहिल्यै सही दिशा दिँदैन । पहिलो प्रतिशोध हमेशा काउन्टर प्रतिशोधको शिकार बन्छ । प्रतिशोधको शृंखला अनन्त हुँदैन । एक निश्चित बिन्दुमा पुगेपछि आफू विजयी भएर पनि प्रतिशोधको बाटो तय गर्ने शक्ति नकरात्मक ऊर्जाका साथ विचलन, विलय र बन्ध्याकरणमा पुगेर टुङ्गिन्छ ।

यसर्थ आम नागरिक र नागरिक समाजको एउटा फ्रन्ट लडाइँ विध्वंश र विघटनवादी शक्तिविरुद्ध आवश्यक छ । मैले विध्वंश र विघटनवादी शक्ति यस अर्थमा भनें- मसिनो हिसाब गर्ने हो भने सय अर्ब माथिको सार्वजनिक र निजी सम्पत्तिमा विध्वंश मच्चाइएको छ, यसको परिणाम मुलुकले कम्तीमा आउने पचास वर्षसम्म विपत्तिका रूपमा व्यहोर्नुपर्ने छ । न्याय परिषद्देखि संवैधानिक अङ्गहरू विघटनको कुरा छ । जनताको सुरक्षाको साथी प्रहरी पहिले नै झन्डै विघटित अवस्थामा छ। कतै यी हरकतहरूले सिङ्गो मुलुकलाई विघटनतर्फ त धकेल्दैछैन भन्ने चिन्ता आम वृत्तमा छ। यसर्थ नागरिकको पहिलो फ्रन्ट वार त्यही प्रवृत्तिसँग हो ।

दोस्रो फ्रन्ट दलका मठाधीशहरू विरुद्ध जरुरी छ । दशकौं दशक सत्ताको रजगजमा बसेर पद प्रतिष्ठालाई मात्रै जीवनको अक्सिजन ठानेका सदाबहार सत्ताधारीहरू आफ्नो कुर्सीमा फर्कने भगीरथ प्रयत्नमा छन् । निर्देशित लोकतन्त्रद्वारा शासन गरिरहेका उनीहरूलाई एक मिनेट पनि पद छाड्न मन छैन । सत्ता र शक्तिको दुरुपयोगद्वारा दलभित्र आफ्ना भक्तहरूको ठूलै जमात बनाइसकेका उनीहरूलाई पार्टी कमिटीबाट अवरोधको कल्पनासम्म छैन । भक्तहरूबाट अनुमोदन हुन उनीहरूलाई कठिन हुने कुरा पनि भएन ।

खासगरी मुलुकको यस अपूरणीय क्षतिको पृष्ठभूमि हाम्रा कारणले निर्माण भएको हो, हामीले यस घडीमा नैतिकता प्रदर्शन गर्दै लोकतान्त्रिक मूल्य र आफ्नो व्यक्तिगत आचरणलाई देखाउनुपर्छ भन्ने रत्तिभर महसुस नभएको नेतृत्व पङ्क्ति आफूलाई डेन्टिङ पेन्टिङ गर्दै बडो सिङ्गारपटारका साथ पुनर्बहालीको तरखरमा छ । परिस्थितिको आवश्यकता र समयको माग भन्दै आफैंले आफ्नो महत्त्व र महिमागान गाउँदै आजीवन नेतृत्वमा रहिरहने मनसायमा अझै कुनै परिवर्तन देखिँदैन । जसलाई पैतलामुनिको जमिन भाँसिएर आफैं डुब्न लागेको थाहा भएन तिनलाई फेरि महान् हस्ती भन्न पर्ने बाध्यतामा तिनका कार्यकर्ता छन् । मानौं कि जेनजी विद्रोह असफल हुनु भनेको उनका सारा काला कर्तुतले वैधानिकता पाउनु हो । जेनजी हारे र बेबी बूमर जितेको शैलीमा विजय उत्सव मनाउनुपर्ने जस्तो । यसर्थ नागरिकको दोस्रो फ्रन्ट वार दलीय मठाधीश प्रवृत्ति विरुद्ध हुनुपर्छ ।

ठ्याक्कै भन्दा दुई भयानक प्रवृत्ति- एउटा लोकतन्त्रको आवरणमै रहेर भ्रष्ट, पदलोलुप, दम्भ, अहंकार र व्यक्तिवादको विम्ब बनेको छ, त्यस प्रवृत्तिलाई नागरिकले पुनः अनुमोदन गर्न सक्ने अवस्था छैन । दोस्रो, भ्रष्टाचारविरोधी आवरणमा आएको विध्वंसक जत्था छ, त्यसले मुलुकको इतिहास र वर्तमान दुवै खरानीमा परिणत गर्‍यो । सार्वजनिक सम्पत्ति र निजी सम्पत्ति दुवै एकैसाथ निशाना बनाएको त्यसले उद्यमशीलता, लगानी मैत्री वातावरण, जनताको भौतिक र सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चितता गर्ला भन्ने आशा गर्ने ठाउँ छैन ।

लोकतान्त्रिक अभ्यासका सम्पूर्ण मञ्चहरू, राज्यको शक्ति सन्तुलन र पृथकीकरणका केन्द्रहरू ध्वस्त बनाएर सेनासँग वार्ता गर्नुपर्छ भन्नेहरू लोकतन्त्रप्रति प्रतिबद्ध हुनेछन् र तिनले उन्नत राज्य व्यवस्थाको प्रयास गर्नेछन् भन्ने कल्पनासम्म कसरी गर्नु ? दुई अतिवाद- एउटा सत्ता लिप्साको अतिवाद र अर्को विध्वंसात्मक अतिवादका विरुद्धको लडाइँ- संगसंगै गाउँ नगर र शहर बजार जताततै नागरिकको जीउ धनको सुरक्षामा स्वयंसेवी युनिट बनाएर प्रहरी प्रशासन, कर्मचारीतन्त्र र न्यायपालिकाको मनोबल उच्च पार्ने काम पनि फ्रन्टवारकै एउटा सानो हिस्सा हो। त्यसकारण यतिबेला नागरिकले अढाइ फ्रन्ट वारको सामना गर्न नेपाली इतिहासकै अद्वितीय भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने छ । नागरिकको यस भूमिकालाई सहयोगीका रूपमा नागरिक समाज, राजनीतिक दलका इमान्दार कार्यकर्ता र देशप्रेमी बुद्धिजीवीले साथ दिनुपर्ने छ ।

आफ्ना यी कार्यभारबाट नागरिक विमुख भए मुलुक अझै रावणको लङ्का जलेझैं जल्छ। देशले महाभारतको कुरुक्षेत्रको रणसङ्ग्रामको दृश्य हेर्दै आफ्नो आँखै अगाडि अस्तित्व नामेट स्वीकार गर्नुपर्ने अवस्था आउनसक्छ। मुलुकलाई रुवाण्डाको अवस्थामा त धकेलिसके तर नागरिक एकता र प्रतिबद्धता भए हामी खरानीबाट उठेर समृद्धिको सपना देखौंला तर मुलुकलाई यतिबेला दुई अतिवादको भुङ्ग्रोबाट बचाउनु नै हाम्रो अहम् कर्तव्य हो ।

लोकान्तरअनलाईनबाट साभार ।

d':tfª sf]3/kemf]ª ufpFkflnsf–% /x]sf]wDaf tfn . ;dGbl ;txaf6 @(;o ld6/ prfO{df /x]sf]of] tfn ko{6sLo cfsif{0f ;d]t xf]. tfnsf]k"j{df yf]/ªnf / lgnlul/, klZrddf dfgfdfly, blIf0fdf wjnflul/ / 6's'r] lxdfn b]vG5 . kl5Nnf] ;do d':tfª 3Dg hfg]ko{6s sf]/fhf0df wDaf tfn kg{u/]sf]5 .

-tl:j/M /fd'lh;L÷hglgu/fgL

cGt/fli6«

मदन छन्त्याल उत्कृष्ट स्पाइकर, काठेखोला गाउँपालिकाका राजन भित्रिकोटी उत्कृष्ट लिब्रो र बरेङ गाउँपालिकाका दिप्सन श्रीस उदयमान खेलाडी घोषित हुनुभयो । उहाँहरुले नगद पाँच हजार रुपियाँ प्राप्त गर्नुभयो ।

afnafln sf

एक परम्परागत विधि भएको बताउनुभयो । “यो केवल विभिन्न वस्तुको मिश्रण मात्र नभई यसको आफ्नै वैज्ञानिक आधार रहेको छ,” उहाँले भन्नुभयो,“यसमा प्रयोग हुने प्रशोधित स्वर्ण भष्मले शरीरको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमतालाई सन्तुलन र नियमन गर्न मद्दत गर्छ ।” स्वर्णविन्दु प्राशनको प्रयोगले बालबालिकाको शारीरिक तथा मानसिक विकासका साथै रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउँछ । १ वर्षदेखि ५ वर्षसम्म वर्षसम्मका बालबालिकालाई स्वर्णविन्दु प्राशन खुवाइएको डा. पन्थीले बताउनुभयो । “बालबालिकाको दिमागको विकास हुने उमेर १ वर्षदेखि ५ वर्षसम्म हो,” डा. पन्थीले भन्नुभयो,“त्यसैले दिमागको विकास हुँदा बालबालिकाको शारीरिक तथा मानसिक विकासका साथै रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता विकास गर्न सहयोग पुर्‍याउन स्वर्णविन्दु प्राशन थोपा खुवाइएको हो ।” बागलुङमा बुधबार ४ सय ४३ बढी बालबालिकालाई स्वर्णविन्दु प्राशन थोपा खुवाइएको प्रमुख डा. पन्थीको भनाई छ ।

नेपालका आयुर्वेद चिकित्सामा यो औषधि राजपरिवारमा पहिलादेखि नै अभ्यासमा रहेको डा. पन्थीले जानकारी दिनुभयो । ब्राह्मी र शंखपुष्पी जस्ता जडीबुटीमा पाइने नूट्रोपिक्स र एड्याप्टोजेन्स जस्ता सक्रिय तत्वहरूले स्नायु कोषको रक्षा गर्ने र मस्तिष्कको सिक्ने क्षमतालाई बढाउने उहाँले बताउनुभयो । स्वर्ण भष्मको ‘इम्युनोमोडुलेटर’ गुण, ब्राह्मीको ‘न्युरो-प्रोटेक्टिभ’ क्षमता र महको प्राकृतिक ‘एन्टी-माइक्रोबियल’ गुणबारे आधुनिक अनुसन्धानले पनि पुष्टि गर्दै लगेका छन् ।

बालबालिकालाई स्वर्ण प्राशन खाने दिन ज्वरो, रुघाखोकी, आउँ, झाडापखाला, अरुची, पिनास, निमोनिया, खाना पचाउन समस्या लगायतका समस्या देखिए अर्को महिनाको पुष्य नक्षत्रका दिन खुवाउन सकिने डा. पन्थीको भनाई छ । थोपा खुवाउन पुष्य नक्षत्रका दिन हुनुपर्ने भएकाले २८/२८ दिनको अन्तरमा खुवाइने उहाँले बताउनुभयो ।

t]; f]

बाढी पहिरोजस्ता सिर्जनामा स्थायी पंक्ति वा टेकोका साथ अन्तराहरू जोडिएका छन् ।

जस्तै,

के आयो ०६४ साल
बाढी, पहिरो जनताको बेहाल
(पृ. ५८)

परिवर्तन के आयो जमना
बजारमा नौला छन् सामान
(पृ. ५६)

उठ, जाग किसान दाजुभाइ
आफ्नो हक, अधिकार खोज्नलाई
(पृ. ३६)

अन्य : तेस्रो लहर भित्रका केही कवितामा नेतृत्वप्रति अविश्वास (पृ. १९) गरिएको छ । आफ्नो पहिचानको खोजी गरिएको छ (पृ. ८४, ९८, ११६), परिवर्तनको चाहना पाइन्छ (पृ. ९), पेशाकर्मीलाई जिम्मेवारी बोध गराइएको छ (पृ. ७७), मानवेतर प्राणीको हिंसा नगर्न भनिएको छ (पृ. ७६) ।

प्राप्ति

साहित्य समाजको प्रतिबिम्बन हो । यसर्थ हमालका कवितामा समाजमा विविध विषयको चित्रण गरिएको छ । विषयगत विविधता तेस्रो लहरको मूल विशेषता हो । यसैगरी कवितामा हुनुपर्ने पक्ष भाव हो, भावका दृष्टिले पनि तेस्रो लहरका प्रायः कविता सशक्त नै छन् । कविताको निश्चित संरचना हुन्छ । यस कृतिका धेरैजसो कविता पद्यात्मक गीतलयमा संरक्षित देखिन्छन् । छन्द मिलाउनतिर भने कविको ध्यान गएको देखिँदैन । बरु कवितामा लोक वा भ्याउरे लयको प्राधना भेटिन्छ । कवितामा मिश्रित भाषाका शब्दको प्रयोग गरिएको छ । अङ्ग्रेजी, हिन्दी, संस्कृत र नेपाली भाषाको मिश्रण कवितामा देखिन्छ । अनुप्रास मिलाउन खोजिएको भए पनि यसको परिष्कार हुन सकेको देखिँदैन । यस कृतिका सिर्जनालाई गीतितत्वका कोणबाट हेर्दा धेरै ठाउँमा लय अन्तरा र स्थायी पंक्तिको संयोजन भएको देखिन्छ ।

सीमा

तेस्रो लहर कृतिमा केही कमजोरी वा सीमा पनि देखिन्छ । कृतिलाई कविता सङ्ग्रह भनिए पनि यसभित्रका धेरै सिर्जना गीतिलयमा देखिन्छन् । ०६४ सालको बाढी, पहिरो, गणतन्त्र, संविधान सभाजस्ता शीर्षकका सिर्जनामा पुनरावृत्ति भएको छ । तेश्रो (तेस्रो), नेपाल प्रति (नेपालप्रति), बढाउ (बढाऊ), बैज्ञानिक (वैज्ञानिक), रमाईलो (रमाइलो) नफली (नफाली) जस्ता शब्दमा वर्णविन्यासगत समस्या देखिन्छन् । सिर्जनाका धेरै पङ्क्तिमा परिष्कार आवश्यक छ ।

निष्कर्ष

कवि हमाल नेपाली भाषा साहित्यका सेवक हुन् । विषयगत विविधता र लयागत अनेकता हमालका सिर्जनामा देख्न सकिन्छ । आफ्नो जीवनभर तीन ओटा कृति प्रकाशन गरेर उनले नेपाली साहित्यको विकास र समाज परिवर्तनको पक्षमा योगदान पुर्‍याएका छन् । युवालाई व्युँझाएका छन् भने नेतृत्वलाई झकझकाएका छन् । सामाजिक विकृतिका विषयमा बोलेका छन् र सुशासनका पक्षमा उभिएका छन् । कवितामा हुनुपर्ने भावगत सन्तुलन मिलाउन खोजेका छन् । समग्रमा पद्यात्मक सिर्जनामार्फत सिंगो समाज र जीवनलाई बोकेका छन् । अन्त्यमा, स्वर्गबासी बुबाप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली ।

स्वर्गमा गीत गाउन परे नेपाली
गाउनू ।
धर्तीमा जन्म लिएर फेरि
नेपालमै आउनू ॥

साहित्यपोष्टबाट साभार ।

राती ९ बजेपछि देउसीभैलो खेल्न रोक

जनगिगरानी संवाददाता
बागलुङ

कार्तिक कृष्ण त्रयोदशीका दिन शनिबारदेखि तिहार पर्व सुरु भएको छ । तिहार पर्वको अवसरमा देशभर देउसीभैलो खेल्न थालिएको छ । बागलुङमा पनि शनिबारदेखि विभिन्न क्लब, समूहहरुले देउसीभैलो खेल्न सुरु गरेका छन् ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङले शुक्रबार एक विज्ञप्ती प्रकाशित गरि पर्वहरु प्रचलित परम्परा अनुसार सामाजिक एवं सांस्कृतिक पहिचान कायम हुने गरी प्रचलित कानुनको पालना गर्दै मनाउन अनुरोध गरेको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङका प्रशासकीय अधिकृत नारायण कार्कीले विज्ञप्ती प्रकाशित गरि देउसी, भैली लगायतका साँस्कृतिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दा एकापसमा भाइचारा र आत्मियता अभिवृद्धि तथा आआफ्नो संस्कृतिको संरक्षण गरी, अरुको धर्म, संस्कृति र परम्पराप्रति ठेस नपुग्ने गरी सोहार्द्रपूर्ण तरिकाले मनाउनु अनुरोध गर्नुभएको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङले जिल्लामा राति ९ बजेपछि देउसीभैलो खेल्न नपाइने बताएको छ। प्रशासकीय अधिकृत कार्कीले सुरक्षालाई लक्षित गर्दै उक्त निर्णय भएको बताउनुभयो । विज्ञप्ती मार्फत सवारी साधनहरुको छतमा बस्ने, फुड्डिएर यात्रा गर्ने कार्य नगर्ने तथा विभिन्न बाहाना बनाई लामो/छोटो दूरीका भाडाका सवारी साधनहरुले यात्रुसँग बढी पैसा असुल गर्ने, दूर्व्यवहार गर्ने, क्षमताभन्दा बढी यात्रु राख्ने गरेको पाइएमा प्रहरीलाई सम्पर्क गर्न प्रशासनले अनुरोध गरिएको छ ।

दीपावली मनाउने क्रममा भूइँचम्पा, पटाका, आतिशबाजी जस्ता विष्फोटक र ज्वलनशील मालवस्तु/पदार्थको प्रयोगले आगलागी, धनजनमा क्षति हुन सक्ने सम्भावना हुने भएकाले त्यस्ता विष्फोटक पदार्थको ओसारपसार, खरिद बिक्री गर्ने कार्य पूर्णतः रोक लगाइएको विज्ञप्तीमा उल्लेख छ । कोही कसैबाट त्यस किसिमका गैरकानूनी क्रियाकलाप भए गरेको पाइएमा प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही हुने प्रशासकीय अधिकृत कार्कीले बताउनुभयो ।

प्रशासकीय अधिकृत कार्कीले तिहारमा तास, कौडा लगायतका पैसाको हारजित हुने जुवाजन्य खेल नखेल्न र नखेलाउन तथा बजारमा कृत्रिम अभाव, कालोबजारी, अस्वभाविक मूलयबृद्धि जस्ता कार्य नगर्न अनुरोध गर्दै गरेमा कानुन बमोजिम कडा कारवाही गर्ने बताउनुभयो ।

æn]Ës lx+f cGTo u/f} ;dfgtf / ;Ddfgsf] ;dfhjgfpF
xfdL ;F+ ldn]/ ef]nsf]k':tfsf nflu lx+f dQm ;dfh jgfpF.Æ

s]tkf0 n]Ës lx+f, 3/]h'lx+f, of}ghGo lx+f, afn b'Jo{xf/ jf hj/h:tL s/0fL h:tf lx+fsf]lzsf/ xg'ePsf]5 < ckdfg, lx+f lj?4 cfjfh p7fpg' xf];\ cfhsf] df}gtf ef]lLsf]k5'tf]gxf];\. xfdL ;F+ ldn]/ ef]nsf]k':tfsf nflu lx+f dQm ;dfh agfpF.
lx+f ;xg'xf]0g–cfjfh p7fpgxf];\ tkf0{sf] ;xof]usf]nflu **ocmc** tkf0{sf] ;fydf 5 .

xfd] ;]jfx?M–
!_ lgMzNs :jf:Yo pkrf/
@_ dfgl;s k/fd;{
#_ sfg'gL ;xfotf tyf ;xsfo{
$_ k|x/L tyf Goflos ;xsfo{
%_ z'/lIft cfjf; ;]jf ;xsfo{
^_ kg:yfkgfdf ;xof]u

;Dks{gDj/M
)^*–%@)&&^ – c:ktfndf cfwfl/t Ps4f/ ;s6 Joj:yfkg s]b|-OCMC_ sfof{no ;dodf
)^*%@)(&* – dlxnf tyf afnaflnsf sfof{no
!!$% – dlxnf x]knf0g
!)) – k|x/L

अनुरोधकः
अस्पतालमा आधारित एकद्धार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC)
धौलागिरी प्रादेशिक अस्पताल, बागलुङ

चितुवाबाट जोगिने सम्बन्धी जनहितमा जारी जरुरी सूचना !

dfgj a:tLdf lrt'jf k|j]z u/L ljz]f u/L afnaflnsfnf0{cfqmd0f u/L 3f0t]agfpg]Pj+dfg[;Ddsf bMvb 36gfx? ljutdf 36L/x]sf 5g\. o;/L lrt'jfsf]cfqmd0faf6 xg]hgwg / 3/kfn'jf kz'sf]Iflt aifg]L a9bf]qmddf b]vPsf]h] jGohGt'sf]cfqmd0faf6 aRgsf]nflu ;fjwfg xf]cf}+ o; lsl;dsf 36gfaf6 aRgsf]nflu cf^gf afabfgLx?nf0{;fE laxfgsf] ;dodf 3/aflx/ lg:sg glbg] lg:sg}kg{ePdf cleefjssf] ;fydf ;'/lIft eP/ lg:sf}+ cf^gf]a:tL glhs}lrt'jf b]vPsf]jf a:tLdf k|j]z u/]sf]hfgsf/L k|Kt ePdf glhs}sf] ;'/Iff lgsfo jf jg sfof{nodf hfgsf/L lbg]t/ lrt'jf b]vPsf] :yfgdf le8 hDdf eO{glhs}hfg] jf xfNnf ug{/ lrt'jfnf0{sg}klg tl/sfn] lh:sfpg]sfo{gu/f}+

गण्डकी प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
पोखरा, नेपाल